

והוינן בה: **מאן תנא?** מיהו התנא של משנתנו הסובר ששיעור המרחק שתעבור הדליקה – הפוטר את בעל האש – הוא שש עשרה אמה?

ומשנינן: **אמר רבא: רבי אליעזר היא!**

דתנן במשנה לקמן [בעמוד ב]: **רבי אליעזר אומר:** אם עברה הדליקה **שש עשרה אמות בדרך רשות הרבים**, (פטור). (140)

שנינו במשנה: **או נהר פטור.**

רב אמר: המשנה מדברת ב**נהר ממש** שאם עברה אותו האש, פטור.

ושמואל אמר: המשנה מדברת ב**אריתא** **דדלאי** יאור קטן ששואבים ממנו ומשקים את השדות, וגם אז הוא פטור.

ומבארין: **מאן דאמר: נהר ממש** שהוא רחב, הרי **אף על גב דליכא מיא בנהר**, בכל זאת הוא פטור בגלל רחבו. (141)

מדברת דוקא **בנכפפת**, ורק אז צריך גדר גבוהה ארבע אמות. **אבל בקולחת**, אם האש עולה למעלה ואינה נוטה לצדדים מהרוח, **אפילו** היתה הגדר גבוהה רק **כל שהוא פטור.**

תניא כוותיה דרב שהמשנה מדברת רק בקולחת:

במה דברים אמורים, מה שהמשנה אומרת שאם האש עברה דרך הרבים הוא פטור, זה רק בקולחת, כשהאש גבוהה ועולה למעלה. **אבל בנכפפת**, כשהאש נמוכה, **ועצים מצויים לה**, שהאש הולכת ונאחזת בעצים שעל הקרקע, **אפילו** הגיעה האש למרחק **עד מאה מיל**, חייב.

עברה האש נהר או שלולית [לקמן תבאר הגמרא מהו "שלולית"] **שהם רחבים שמונה אמות**, פטור. (139)

הרי שהברייתא מפרשת שהמשנה מדברת רק בקולחת, כדעת רב.

שנינו במשנה: או דרך הרבים פטור.

המשנה דוקא בקולחת ולא בנכפפת, כרב. תוס' ד"ה לא שנו.

139. אפילו בנכפפת משום שהמים מפסיקים את האש בזמן שהם רחבים שמונה. הראב"ד. ועיין שם שהיה לו גירסא "אבל אם עברה".

140. והנפקא מינה שאין הלכה כדסתם דמתניתין, דהוי סתם ואחר כך מחלוקת. תוס' ד"ה דרך.

141. ומכל מקום אין צריך שש עשרה אמה כמו בדרך הרבים במתניתיו אלא די בשמונה אמות,

ולא לגבי המרחק שעברה האש.

ורש"י הביא פירוש נוסף, שרב מדבר כמו הברייתא דלקמן על מה שכתוב במשנה שאם עברה דרך הרבים פטור, שאם האש נכפפת, דהיינו שהיתה נמוכה, והולכת ונאחזת בעשבים וקסמים שעל הקרקע, חייב, גם אם עברה דרך רשות הרבים של מאה אמה.

והתוס' חלקו על פירוש הזה, שבסמוך מביאה הגמרא לראשונה את המשנה של דרך הרבים. ומשמע שעד עכשיו לא דנו בזה כלל.

ועוד כתבו, שעל אף שהברייתא אינה מדברת על אותו ענין שרב מדבר, מכל מקום מביאה הגמרא ראייה מהברייתא שגם היא מפרשת